

Egzamin kwalifikacyjny 2026
Kolegium Nauk Prawnych oraz Ekonomii i Finansów Szkoły
Doktorskiej - część ustna
Specjalność: Teoria ekonomii, międzynarodowe stosunki
gospodarcze, finanse i rachunkowość

I. Teoria ekonomii

1. Krzywa możliwości produkcyjnych, prawo malejących przychodów i koszt alternatywny.
2. Problem *wertfreiheit* w naukach ekonomicznych.
3. Niepewność a ryzyka w działalności gospodarczej oraz w modelach ekonomicznych.
4. Elastyczność cenowa, dochodowa i mieszana popytu.
5. Pojęcie i znaczenie równowagi rynkowej, równowagi cząstkowej i ogólnej.
6. Neoklasyczna teoria wyboru konsumenta i jej ograniczenia.
7. Istota i rola rewolucji marginalistycznej w ekonomii.
8. Czym są prawa Gossena? Podaj przykłady.
9. Maksymalizacja zysku przedsiębiorstwa w teorii neoklasycznej.
10. Struktury rynkowe konkurencji doskonałej, konkurencji monopolistycznej i monopolu.
11. Wyjaśnij koncepcję rynków spornych (*contestable markets*) i porównaj do teorii neoklasycznej.
12. Teoria firmy a literatura „kosztów transakcyjnych”.
13. Koncepcja dóbr publicznych i rzeczywisty sektor publiczny.
14. Efektywne zewnętrzne, tragedia wspólnego pastwiska, efekty gapowicza, asymetria informacji. Sposoby adresowania tych problemów.
15. Ekonomiczna teoria biurokracji.
16. Pomiar nierówności dochodowych, przyczyny występowania.
17. Teorie przedsiębiorczości i przedsiębiorcy.
18. Dyskusja o efektywności rachunku ekonomicznego w socjalizmie.
19. Teorie dyskryminacji na rynku pracy.
20. Wyjaśnij koncepcję modelu keynesowskiego w zestawieniu z tak zwanym modelem „klasycznym”.
21. Czym jest prawo Saya? Wskaż możliwe interpretacje i kontrowersje.
22. Produkt Krajowy Brutto, sposoby liczenia, zastosowanie, ograniczenia i alternatywy.
23. Wskaźnik aktywności zawodowej, wskaźniki bezrobocia. Kategorie bezrobocia i próby ekonomicznego wyjaśnienia ich przyczyn.
24. Wskaźniki inflacji, zastosowania i ograniczenia.
25. Opisz rodzaje inflacji i różne teorie wyjaśniające ich przyczyny.
26. Krótkookresowa i długookresowa krzywa Phillipsa.
27. Racjonalne oczekiwania w modelach makroekonomicznych.
28. Ekonomiczne wyjaśnienia przyczyn rewolucji przemysłowej.
29. Model wzrostu Solowa.
30. Endogeniczne modele wzrostu.
31. Miary podaży pieniądza, pomiar i zastosowanie.

32. Reguły Taylora w polityce pieniężnej.
33. Ilościowa teoria pieniądza, koncepcja, badania empiryczne i zastosowanie.
34. Strategia bezpośredniego celu inflacyjnego – koncepcja i narzędzia realizacji.
35. Kanały transmisji pieniężnej w gospodarce.
36. Nadzwyczajne narzędzia polityki pieniężnej po 2008 roku.
37. Koncepcja produkcji potencjalnej, teoretyczna i próby pomiaru.
38. Model ISLM - koncepcja i zastosowanie.
39. Mechanizm kreacji pieniądza we współczesnej gospodarce.
40. Rola ekonometrii w teorii ekonomii, przykłady.

II. Finanse i rachunkowość

41. Wycena firmy.
42. Ekonomiczna i sprawozdawcza rola księgowości.
43. Bankowy Fundusz Gwarancyjny.
44. Banki jako instytucje zaufania publicznego.
45. Komisja Nadzoru Finansowego - istota i wpływ na rynek finansowy.
46. System regulacji bazylejskich.
47. Klasyfikacja i funkcje rynków finansowych w gospodarce.
48. Rola wtórnego rynku finansowego.
49. Działalność depozytowo-kredytowa banków.
50. Wpływ banku centralnego na zakres akcji kredytowej banków.
51. Współczynnik wypłacalności.
52. Instytucje rynku finansowego i ich gospodarcza rola.
53. Fundusze inwestycyjne - istota, rodzaje i otoczenie regulacyjne.
54. Rodzaje systemów emerytalnych.
55. Indeksy giełdowe - rodzaje, przykłady i zastosowanie.
56. Rodzaje papierów wartościowych i ekonomiczne różnice między nimi.
57. Instrumenty pochodne na rynku bankowym i kapitałowym.
58. Rynki obligacji w Polsce, na świecie i wpływ na sytuację fiskalną kraju.
59. Ryzyko w działalności bankowej.
60. Rachunek zysków i strat a rachunek przepływów pieniężnych.
61. Wycena bieżąca a historyczna i ich ekonomiczne konsekwencje.
62. Inwentaryzacja - istota, metody i konsekwencje.
63. Układy kosztów w sprawozdawczości i różnice ekonomiczne.
64. Amortyzacja.
65. Wartość godziwa - istota, zastosowanie i ograniczenia.
66. Analiza portfelowa.
67. Kontrakty terminowe - istota, rodzaje i wycena.
68. Opcje - istota, rodzaje i wycena.
69. Arbitraż i spekulacja na rynkach kapitałowych.
70. Aspekty finansowe i regulacyjne kryptowalut.

III. Międzynarodowe stosunki gospodarcze

71. Teoria przewagi komparatywnej, modele klasyczne i współczesne, zastosowania i ograniczenia.

72. Kierunki handlu i specjalizacji produkcji w teorii Heckschera-Ohlina.
73. Paradoks Leontiefa a rozwój teorii handlu międzynarodowego.
74. Formy międzynarodowego przepływu kapitału.
75. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne.
76. Handel międzygałęziowy i wewnątrzgałęziowy - różnice, współczesne przykłady.
77. Miejsce kapitału zagranicznego w teorii wzrostu gospodarczego.
78. Teoria a praktyka konwergencji w koncepcjach wzrostu gospodarczego.
79. Koncepcja wolnego handlu międzynarodowego a koncepcja protekcjonizmu.
80. Bilans płatniczy - koncepcja i zastosowania.
81. Mechanizm i konsekwencje ekonomiczne ceł importowych. Skutki krótko- i długookresowe.
82. Narzędzia ograniczania współpracy i wymiany międzynarodowej.
83. Koncepcja „cia optymalnego”.
84. Korporacje transnarodowe w gospodarce światowej.
85. Eklektyczna teoria produkcji międzynarodowej (paradygmat OLI).
86. Czynniki przewagi konkurencyjnej według Portera.
87. Bariery wzrostu gospodarczego krajów słabiej rozwiniętych.
88. Współczesny międzynarodowy system walutowy - cechy i uczestnicy.
89. System izby walutowej (*currency board*) - koncepcja, przykłady.
90. Teoria optymalnych obszarów walutowych.
91. Międzynarodowy Fundusz Walutowy - geneza powstania a współczesna rola.
92. Zależności pomiędzy polityką monetarną a polityką kursową.
93. Czynniki determinujące kurs walutowy.
94. Koncepcja parytetu siły nabywczej (PPP).
95. Międzynarodowe konsekwencje Globalnego Kryzysu Finansowego 2008 roku.
96. Aspekty fiskalne i monetarne strefy euro.
97. Odmiany (generacje) kryzysu finansowo-walutowego.
98. Stopnie gospodarczej i regulacyjnej integracji oraz próba oceny ich efektywności.
99. Kryzys w strefie euro związany z fiskalnym zagrożeniem bankructwem „krajów południa”.
100. Ekonomia Brexitu.